

Tomáš Peckert a Miloš Holub během značení tehdy nově vyhlášené přírodní rezervace Rašeliniště u myslivny, listopad 2007. Foto Přemysl Tájek.

Maloplošně zvláště chráněná území

Přemysl Tájek

Na území CHKO Slavkovský les se aktuálně nachází celkem 36 „maloplošně zvláště chráněných území“. V běžné mluvě jsou tyto plochy označovány jako „rezervace“, správně však jde o území ve čtyřech kategoriích ochrany: národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. Ve 26 z nich je předmětem ochrany živá příroda, v ostatních jsou chráněny fenomény převážně geologické.

Nejstarší z rezervací byly vyhlášeny už v roce 1933: Kladské rašeliny, Svatošské skály (původně Jan Svatoš) a Šemnická skála (původně Olšová vrata). V roce 1974, tedy v době vzniku CHKO, existovalo ve Slavkovském lese 9 rezervací, z nichž 7 sloužilo k ochraně živé přírody. Tento stav vydržel až do roku 1985, kdy vznikla přírodní památka Sirňák, která se tak stala první rezervací vyhlášenou v době existence Správy CHKO Slavkovský les. Zatímco v 80. letech vznikly pouze 2 nové rezervace, v 90. letech přišla významná vlna vyhlásování, související zčásti se změnou zákona o ochraně přírody v roce 1992. V tomto roce totiž získaly Správy CHKO na svém území kompetence k vyhlásování rezervací. Nutnost ochrany nejcennějších listnatých lesů a nelesních mokřadů tehdy vyústila v přísnější územní ochranu vybraných bučin a suťových lesů (Holina, Podhorní vrch,

Lazurový vrch, Údolí Teplé) a mokřadních luk (Upolíňová louka pod Křížky, Prameniště Tepelé, Mokřady pod Vlčkem). Novými chráněnými území se v té době však staly především menší lokality zajišťující ochranu nejcennějších částí neživé přírody – vývěry minerálních pramenů či plynů a jiné geologické zajímavosti.

Klíčovým podkladem pro rozšiřování sítě chráněných území se v posledních dvaceti letech stalo celostátní mapování přírodních biotopů doplněné o regionální monitoring výskytu vzácných druhů. Z těchto komplexních údajů je stále citelněji patrná výjimečnost mokřadních stanovišť Slavkovského lesa a také nutnost důsledné ochrany lesů s původní druhovou skladbou. K ochraně výjimečně dobře zachovalých mokřadních a rašelinných luk tak byly vyhlášeny lokality Rašeliniště u myslivny, Podhorní slatě, Čertkus a Kounické louky. Sušší typy orchidejových luk jsou od roku 2008 chráněny na Těšovských pastvinách, výjimečně cenné vodní plochy s populacemi vzácných druhů obojživelníků a vázek v přírodních památkách Velikonoční rybník (2014) a Na Vážkách (2017). Nejmladším chráněným územím je od roku 2023 přírodní rezervace Karlův hvozd vyhlášená na svazích obklopujících Karlovy Vary k ochraně květnatých bučin a suchých doubrav. ■